

















Spes, Saluator nos roborat in certaminibus, quae nobis quotidie contra mundum sustinenda sunt, & contra nos ipsos. Hac nos animat, ut divina tua sequamur exempla, & Crucem tuam amplectamur, illi adhaereamus, ibique pro te animam efflare cupiamus, ut aliquando tecum in aeternum regnemus. Idem.

Si certa veritas Dominicae Refurrectionis erat necessaria ad statuendam fidem divinitatis J. C. non minus erat necessaria, ut nova lex servaretur; neque enim adeo exigui erant momenti homines impellere, ut sese componeret ad exemplum, quod mundi Saluator illis novo Evangelio descripium reliquerat. Opum contemptus, voluptatum fuga, amor crucis, & mortificationis, dogmata sunt naturae propensionibus admodum opposita. Quomodo haec simul concilianda? hoc nunquam obtineri potest, nisi homines inducantur in spem vitae immortalis, immunes a malis omnibus, & omni bonorum genere cumulatae. Sed cum omnibus moriendum sit, ad vitam hanc transire nemini licet nisi per resurrectionem. Haec resurrectio est aliquid inauditum. Ethnici, S. Augustinus ait, de anima immortalitate dubitabant; sed eorum nemini in mentem venit verba facienda de resurrectione. Quomodo Saluator poterit fidem adferre huic articulo fidei, qui sancti monumenti est, nisi ipse resurgat? Quomodo vero resurgere poterit, nisi moriatur? Credere enim resurrexisse non possumus nisi prius mortuum esse credamus; inquit laudatus Doctor. Quantum igitur necessaria fuit resurrectio ad confirmandam J. C. divinitatem, tantum erant necessaria ad morum disciplinam instituendam. Idem, sermone 2. pro die Paschae.

Si corpus, & anima Salvatoris ab invicem separata non semper habuissent indissolubilem cum divinitate connexionem; si ille post mortem redactus fuisset ad communem cum omnibus mortalibus infirmitatem: quomodo corpus ejus revocasset animam suam; quomodo anima iterum corpus suum animasset? Divinitas sola, quae utrumque regeret in mutua separatione, poterat illis vim conferre sese iterum concodiandi. Scitis ne, S. Chrysolostus inquit, quare mortuus fuerit J. C. mortuus est, quia poterat non mori. Quae vis illi vitam potuisset eripere, si ille eam amittere noluisset? Sed designatus est propululare inimicum, quem facile poterat superare. Quia vincere potuit, declinare contempsit. Judaei mortem inferunt Salvatori, ut ostendant; illum nonnisi hominem esse, & Salvator moritur, ut se Hominem Deum ostendat; quia resurgendo praebet certissima suae divinitatis argumenta. Malignam Judaeorum incredulitatem confundit, qui speraverant se nomen quoque illius obliteratos, illum in tenebris sepulcri concludentes. Miraculo, quae fuerat operatus, debuisse illos erudite de miraculo, quod faceret poterat: sed respexitur illi mortem JESU CHRISTI, quasi probationem blasphemiarum suarum, & ipse mortuus est, ut probaret penes se vitam esse. mortuum non habuit. E. de la Halle. Tomo 6. sermone de veritate Resurrectionis.

Hoc Salvatoris corpus, quod fuerat mortis trophaeum, modo motum habet; sed quem motum? Momento semet transferret ultra spatia, quae oculi nostri non valent detegere, nullum pondus, nullus obex illud retinet: immune ab ea crassitie, quae lentum erat, & quae illud antea fatigabat, confurgit, ac tamquam tenuis spiritus sese jaculat; quin delatetur, quin indigeat requie, semper agens, ac semper immutabilis. Pallor non amplius suffundit os ejus, & membra corporis ipsius; in ejus locum admirabilis fulgor successit; lumen solis non adeo nitet, non adeo vividum est, & secundum; obscurissimas dissipat tenebras; per radios tamen lenes, atque blandos, qui oculos quidem perstringunt, sed non offiunt illis. Mors effecerat, ut Saluator dignosci non posset. Triduo ante erat ne illi humanus adspexerat? adeo confectus erat vulneribus, hodie vero nec imbecillitatem hominis habet, neque infirmitates: Nunc jam non navimus, S. Leo inquit. (Serm. 1. de Resurrect.) Factum est corpus impassibile, quod potuit configi; factum est immortale, quod potuit occidi; factum est incorruptibile, quod potuit vulnerari. Vita essentialis, quae divinitas est, inventa est in gelidus hinc venis abscondita, in his membris sensu carentibus, & omnes obstruxit plagas, quas mors ibi pepererat. Corpus hoc vulnerari poterat, & factum est impassibile; mori poterat, & factum est immortale; laniari poterat, & factum est incorruptibile. Idem.

Dum Saluator viveret, & cum hominibus conversaretur, invidia, & odium Pontificum, atque Phariseorum omnem vim verborum ejus ineptis, ac insipientibus argumentationibus retundere cogitabant. Inimici ejus, qui illum perdere decreverant, sperabant se omnem fidem doctrinae illius abrogaturos, illi mortem molientes. Sed doctrina ejus nonne per Resurrectionem illius magis enituit, atque resurgit? Hoc nobis considerandum est ad honorem fidei nostrae, & propter gratiam, quam debemus Domino, a quo illum accepimus. Pluries pollicitus fuerat, se recepturum vitam, ubi semel eam posuisset. Hanc recipit, adimplet predictionem, quae auditores suos effraverat; visus est morti, & videtur reviviscere. Quomodo diffidere possemus de

oraculis, quae ipse ad eruditionem, & sanctificationem protulit nostram? Quid opponi poterit verbo hominis, qui seipsum resuscitavit ad eam, quam docuit, veritatem probandam? Ejus Evangelium eas complectitur veritates, quo spiritus noster pertinere aequit; Veritates sublimes, incomprehensibiles, humanae sapientiae absconditas; Sed hoc ipsum docet Evangelium, Salvatorem hunc resurrexisse postquam astitit, & spondit se resurrecturum esse; hoc unum miraculum nobis satis esse debet, ut alacriter nosmet subscitamus jugo fidei cum humili docilitate. Idem.

Si aliquibus impiis, vel atheis in mentem veniret asserere Apostolos totam hanc Resurrectionis historiam simulasse ad Magistrum sui gloriam; vel simul confensisse ad populos fallendos, ut ipsi novae sectae auctores haberentur (quod reipsa nonnulli Christianae Religionis inimici persuadere conati sunt) facile est ostendere illos hac in re futuros fuisse homines demeritissimos, atque desperatissimos. Ubique gentium praedicare hominis Resurrectionem, qui vivens nunquam illos fallere desisset, qui illis poenas tantum, ac passionem in hac vita promississet, qui illis totius nationis suae odium conciliasset: domos, patriamque deserere, ut in alias incognitas regiones sese conferret inter infinita discrimina, & perfectiones propter hominis gloriam, a quo fuerat misere decepti, ut lycophantam, atque impostorem in deorum numerum retineret, & alacriter suum sanguinem, vitamque effundere ad fovendam, sustinendamque calumniam, quam annunciabat; nonne hoc est deceptorum more in interitum ruere? nonne hoc est ad ferocem insanire? Atamen isti illi sunt insipientes, atque furentes, qui in hujus Resurrectionis fidee iam insisterunt Religionem, quam nemo amplectitur, nisi ut austerissimas, atque difficillimas virtutes exerceat. Dicendum esset vitium peperisse virtutem, & nos debere mendaciam veritatem. Si Apostoli non fuissent testes Resurrectionis Domini, illam ne praedicasset, quin timentes se de mendacio posse redargui? Facta fiducia, & securitate vitam effudissent, ut illam assererent? Si vel minima illi fuisset alicujus illusionis, aut mendacii suspicio, quomodo nam ne unus quidem renuisset pro causa adeo mala tot, tantisque subire cruciatus? Idem.

JESUS CHRISTUS resurrexit; nos quoque suscitabit, sed tunc gaudebit praebens nobis suae potentiae specimina reparans opus, quod demon corruperat. Quomam honore Deus corpus nostrum dignatus est, Tertullianus ait, cum primum illud emisit: Ad illud formandum adhibuit consilium suum, manum, laborem, sapientiam, providentiam suam, ac totum denique seipsum impendit. Recogita totum illi Deum occupatum, ac deliratum, manum, sensum, opem, consilio, sapientiam, providentiam. Neque cura illius nobis stuporem demeritis corpus, hic Pater inquit. CHRISTUS cogitabat homo futurus. Si ergo Deus in honore habuit corpus hominis liquens corpus JESU CHRISTI, meo quidem videri, respicit illum propter JESUM CHRISTUM omnia esse reparatum vulnera, quae nobis damnum inflixit; verbo, illum reformaturum esse corpus nostrum ad exemplar corporis JESU CHRISTI, quod sibi ob oculos profuerat. Idem.

Asequi, mihi videor, quod dicebat Tertullianus, solos veros Christianos considerare posse mortuorum resurrectionem, tamquam veritatem, quae eorum fiduciam constituit: Fidei Christianorum, Resurrectio Mortuorum. (Tertull. lib. de Resurrect. carnis cap. 1.) Quo voluptas, ait ille, dicere posse corpori suo, quod patitur, & torquetur, ut se Deo subjiciat; carni, quae in propria languet infirmitate, ac poenitentia: Secura estote, caro, & Sanguis; usqueque, & calum, & regnum Dei in CHRISTO. (Ibid. cap. 37.) Corpus infirmum, sensibile, mortale, caro fragilis, confortare, patienter sustine. JESUS CHRISTUS resurgens nomine tuo adit possessionem Regni Caelestis. Calum tuum est; sepulcrum, quod metuis tibi erit incunabula, inde egredieris, ut in aeternum vivas; omnes transibunt dolores tui; omnia vulnera tua ad cicatrices redigentur: dies aderit, qua languor, ac tedium non ultra gaudium, & requiem tuam perturbatura sunt. Idem.

Si qui in peccato versantur, recordarentur, se mortuos, ut resurgant: si corpus hoc dissolvendum non esset, futurum pabulum verbum, non ita obstupescerent intuitus illos hoc amore adeo parum honesto, & Christiano complecti. Sed corpus hoc aliquando de sepulcro emerget, & si resurgens secum gesserit caracterem sanctitatis, participes erit glorie corporis JESU CHRISTI. Ita est, oculi isti, quos habes modo, videbunt sanctam Salvatoris humanitatem; haec eadem labia oscula figent pedibus, manibusque illius; denique hoc ipsum corpus, quantumlibet deformis nunc esse possit, induetur lumine, quod Solis luce erit nitidius, Ah! Quid ergo intererit, vobis non admodum propitiam fuisse in hac vita fortunam; quandoquidem in altera aeternam longe meliorem vobis licet eligere. Vos qui nati estis in paupertate, vos qui in dolore versamini,

Dici nequit Apollonio commentos fuisse, ac publicae Salvatoris Resurrectionem gloria sua, vel prolixa qualibet causa.

Deus in Resurrectione reformabit corpus nostrum sicut fecit J. C. resurgentem.

Resurrectio fidei Christianorum.

Beatitudo qua perfructur jus si post Resurrectionem.

vestrum est in affluentia, & gaudio resurgere. Vivite ergo, ut illi, qui facti sunt, ut semper vivant: vosmet obeunda morti preparate, ut immortales efficiamini; videte omnes vos operari, & laborare pro vita altera, & pro beata aeternitate. Idem.

Mort non est nobis timendum, quia semus resurreximus.

Nolumus, vos ignorare, fratres, S. Paulus ait, de dormientibus, ut non contristemini sicut ceteri, qui spem non habent. (1. ad Thessal. 4.) Qui vitam meliorem non expectant, illi vitae hujus amaritudines reformident: illi mortem fugiant, quos consolari nequit resurrectio: Vos autem quibus relinquenda est maledictio hanc mortuorum, & mortuorum annos in senium vergentes; ne respiciatis canos vestros mali omnino praecuriores; concupiscite, quantum patitur Deus, ea omnia; quae mortem vestram accelerant: quandoquidem simul immortale corpus induere desideratis: Haec erunt vota carnis recuperanda, (Lib. de resurrectione carnis. cap. 4.) Tertullianus ait. Haec vota sunt, haec desideria, quae nuncupare vobis licet pro carne illa, quam aliquando estis recepturi. Idem.

Spes resurrectionis facit valde ratio est, ut nostram saluti consistamus.

Inventi in hoc myfterio potest unde omnem zelum nostrum ad animarum nostrarum sanctificationem succendamus, & recedamus a corruptis viciis, & in posterum vitam ducamus sanctiorem ad tempus quidem praeteritum reparandum, praesens vero, ac futurum in lucro ponendum. Ut autem miraculum hoc operemur, Deo favente, duae sufficient cogitationes; quarum prior est, de resurrectione consistare, non loquor autem de spiritibus, sed de vera, & corporali resurrectione, quae post saeculorum finem erit facienda; posterior vero, generalem hanc mortuorum resurrectionem futuram vel beatam, vel miseram, prout nos vixerimus, seu in fidei divinae legis observantia, seu in criminosa oblivione inevitabilium officiorum, quae nobis lex eadem imponit. P. Girouss in Quadragesima Sermone de Resurrectione.

Resurrectio hoc nobis promissa non eadem omnibus est.

Ecce Christiani Auditores, quodrite meditari, & attentè considerare debetis; videlicet Resurrectionem hanc, quae omnibus promittitur, non eadem pro omnibus esse futuram; sed justis, si ita fari fas est, fore vitam resurrectionis; peccatoribus vero mortis, aeternaeque mortis resurrectionem: terribile, horrendumque discrimen! Iusti, quibus non satis est esse, vocarique Christianos, vivitis, ut Christianos vivere debeat, & Christiana opera facitis: Sancti-imitatores JESU CHRISTI, qui vestrum est exemplar, zelotes legis, observatores, S. Paulum audite; non possunt praebere vobis fideliorem meliorem, neque fideliorum telem; in vita poenitentem, ac laboriosam, paratissimè estis laborum, ac patientium, & in gloria Resurrectionis participes eritis triumphi sui, & gloria Resurrectionis ejus. Si enim complerent facti sumus similitudinem mortis ejus; simul & Resurrectionis, erimus. (Ad Rom. 6.) Sed vos peccatores, arbores steriles, & in ignem reservatae, sacrilegi profanatores nominis, quod dedecore afficitis vita nefaria, & corrupta, vel saltem otiosa, ac fructibus vacua, resurgitis quidem, sed cum summa ignorantia vestra resurmetis corpus hoc, quod adeo palpassis, dilexistis, coluistis in terra, ut illud trahatis in flammam inferni in damnationis vestrae consumationem. Hoc est magnum illud, & profundum Myfterium, quod nobis proponit Apostolus, & quod nobis vult revelare. Ecce Myfterium dico vobis; omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur; (1. ad Cor. cap. 15.) quomodo immutabuntur amici Dei, Horum corpora fluctibus sepulta, igni exulta, mutilata, laniataque carnis gladio, abstinentis, jejuniis, poenitentiae austeritatibus attrita, humo desolata, & in cineres redacta, modo quidem in oblivione & caligine squalent: sed veniet dies, qua immutabuntur. Corpora haec macie confecta, deformata in momento, in instanti, ubi primum tubae clangor persequerit, in novissima tuba, confurgent, in aere se attollent, circum undique laeum effundent. Erant olim corpora doloris sensibus obnoxia, sed in posterum erunt invulnerabilia, & impassibilia. Ecce quomodo immutabimur, nos fideles Magistri, qui vocavit nos, & in Ecclesiae suae sinum recepit. Sed peccatores, homines voluptuosi, & impudici, mundi affectus, & summet ipsorum amatores, mulieres, in luxu, mollique ignavia immerse, suisque vanitatibus occupatae, nullam benedictionis, gratiaeque mutationem obtinebunt. Horroris obiecta post mortem, tales erunt in aeternitate; & de sepulcri tenebris in inferni tenebras pertransibunt. Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. Idem.

Sensus Job de Resurrectione.

Sancti Job verba plena simul sunt vi, actione, & proferas divina consolatione. Namquam ea necum tacitus reputo, quominus commovear, & reor in Scripturis nullum inveniri ejus argumenti, quod pertractandum est mihi, lo cum magis apertum, magis energeticum, & appositum ad efficiendam in cordibus impressionem. Job jacens in sterquilinio, ad incitas, miserumque statum redactus, ab

amicis derelictus, & cum dolore se derelictum sentiens, denique tetro obrutus moerore, ac animo fractus, repente semet excitat, linguam mutat, planctus, gemitusque abicit, & loquens instar Prophetae divino afflati numine, postulat, ut scribantur ea, quae diciturus est, ne illum excidat memoria: Quis mihi erubuit, ut scribantur sermones mei? Vult, ut haec stylo, quo in cortice scribitur, exarantur, vel in aere incidantur, & plumbeo signo munitur. Quis mihi det, ut exarantur in libro stylo ferreo, vel certe scribantur in silice? Quid igitur tantum tantique momenti prolaturus est? Ecce: Scio, quod Redemptor meus vivit. En principium, quod statuit; sed quid inde inferet? hoc, inquit & scio, quod in novissimo die de terra resurrecturus sum. Quomodo vero surgit? per veram resurrectionem: quia caro haec, addit caro mortalis, & corruptibilis, caro inclusa in horrentibus tenebris sepulcri, haec caro vermibus derosa, & in pulverem redacta a me iterum induetur: & rursus circumdabor pelle mea. Nec fatis. Caro haec participes est futura beatitudinis animae, & in hac carne meo vobis Deum meum. Sed nondum satis videtur sibi explicuisse semetipsum; timet, ne quis sibi persuadeat, tunc se non futurum amplius seipsum, sed in alium transformatum iri: non ita, subjicit, hic non alius erit, sed ego, neque erant oculi alterius, sed mei: Quomodo visurus sum ego ipse & oculi mei conspiciuntur sum, & non alius. Haec tandem concludit, haec est spes, quae me sustinet, & quae non excidit unquam ex corde meo. Haec altas adeo ibi radices egit, ut nihil eam valeat divellere; ut semper mihi animo oberfetur, ut nihil illam possit aboleri. Inter tot mala, quibus obrutor, haec unica est malorum meorum spes, haec mea resurrectio. Repetit haec spes mea in sinu meo. Idem. Job 19.

Deus iterum cum animabus eorum conjungit corpora eo unionis genere, quod non pendebit a qualitatibus temporariis; vel si pendebit, temperies haec erit immutabilis. Ut vivant, non ultra refrigerio ad aeris reciprocaem indigeant, neque ad vitam alimentia; ideoque animae, & corporis conjunctio erit insolabilis; nexus hic, quo alteri alteri adhaerebit, non annorum multitudine, non vi tormentorum laxabitur. Idem ignis, quod erit damnatorum supplicium, loco salis erit illis, ut ait JESUS CHRISTUS, & exercens saevissimis cruciatibus sensus illorum, parcat vitae in aeternitatem duraturae. Tunc quomodo mors alterius erit naturae, quam in hac, corpora quoque alterius erunt conditionis; mors quin in nihilum redigatur, fiet immortalis, quoniam cum anima Deo privata vivere nequeat, moriendo liberari non poterit malis, quae patiuntur. Liber cui titulus: Tractatus de Religione contra Aheos, & Deistas.

Omnis quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. Quid mirabilis mutatio! transitus favorabilis! O quam clere in nobis debet consolationem, & imittere fortitudinem! resurgitis impii cum corpore, quod tanta cum molitiae natis, quod tanta cum magnificentia exornatis, & maxima cum diligentia minima quavis avertitis mala, cujus tanta cura omnia commoda procuratis. Resurgitis quidem sed in suppliciorum vestrorum incrementum, atque ut recentia suppeditetis nutrimenta veracibus flammis, quibus in aeternitatem torquebimini. Vos autem animae justae, quae Salvatoris Resurrectionem vobismet proponitis tamquam exemplum vestrae, resurgitis, atque resurgentes immutabimini. Corpus hoc quod neglexistis, laboribus defecistis, humilitatum, subjectum legibus spiritus, severisque Evangelii placitis, de sepulcro transibit ad gloriam, postquam laboraverit, ut vos conformes efficiat statui Dei hujus exinaniti, ac patientis; non auferretis, & vigilae, quibus confecta fuerint hujus corporis vires, non lacrimae, & jejunia, quae illius formam deformaverint, non humilia, ac amara Christianae Religionis exercitia, quae illius temperamentum infirmaverint, non vermes, qui illud in sepulcro depasti fuerint, non ignis, qui illud in cineres redegerit, resistere poterunt potentiae Dei, qui iterum animabit corpora, eaque reddet. Altris toto calo fulgidiora. Ex Sermonibus Moralibus. Sermone de Resurrectione.

Sola satis est Judaeorum impietas ad statuendam fidem Resurrectionis JESU CHRISTI. Eorum crudelis praesidio sufficit ad fidem nostram roborandam; quo majorem adhibere sedulitatem in sepulcri custodia, eo lucidiora dedere illius exitus argumenta, quo plures adhibere fatelites, eo plures testes admiserit; Divina Providentia illorum curam, metum, vigilantiam disponente, ut ipsi etiam inimici, quamvis invicti frustra corpore perhiberent hujus Resurrectionis testimonio. Frustra corpus hoc clauditur in sepulcro, & sudario involvitur; frustra sepulcri lapis obfignatur; Frustra milites ad illius custodiam adhibentur; unus ille inter mortuos liber de morte triumphat; resurgit, recipit gloriam suam, quam pro salute nostra suspenderat. Ex: idem.

De statu corpori non futurum post resurrectionem.

Varia erit bonorum, meliorisque resurrectio.

Judaeorum impietas nonnihil consistit ad fidem resurrectionis constitutendam.